Sygn. akt IV CSK 18/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa H. H., H. W., S. W.,
D. U. i H. U.
przeciwko Gminie Miejskiej Bytów
o zapłatę i ochronę dóbr osobistych,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 września 2015 r.,
na skutek trzech skarg kasacyjnych powodów: D. U. i H. U., H. H. oraz H. W. i S. W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 31 marca 2014 r., sygn. akt V ACa 481/13,

odmawia przyjęcia do rozpoznania wszystkich trzech skarg kasacyjnych.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398^9 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398^4 § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 marca 2014 r. Wniosek o przyjcie do rozpoznania wszystkich trzech skarg kasacyjnych został oparty na twierdzeniu o występowaniu w sprawie szeregu zagadnień prawnych oraz o nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

Już na wstępie zauważyć należy, że argumentacja ta nie wskazuje na spełnienie przesłanki z art. 398^9 § 1 pkt 3 k.p.c. W przepisie tym mowa wprawdzie o nieważności postępowania, odnosi się ona jednak wyłącznie do postępowania przed Sądem drugiej instancji (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2013 r., II CSK 720/12, nie publ.). W konsekwencji, problem wskazywany przez wszystkich skarżących nie może odpowiadać nieważności postępowania jako podstawie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego wskazano, że przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11

i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Zagadnienia wskazanie przez skarżących nie odpowiadają tej definicji. Powołując się na tę przesłankę, we wszystkich skargach kasacyjnych wskazano na kilkadziesiąt szczegółowych problemów. Ich pierwsza grupa odnosi się do zakresu odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego za wykonywanie władzy publicznej – jej podstawy prawnej (art. 417 k.c. w zw. z art. 160 k.p.a. czy art. 420 k.c.), przedmiotu (odpowiedzialność tylko za decyzje administracyjne czy także za inne przejawy działania), możliwości przypisania jednostce samorządu terytorialnego odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych w czasie publicznej sesji Rady Miejskiej przez radnych działających w imieniu klubu radnych i możliwości przyjęcia odpowiedzialności za delikt władzy publicznej także w wypadku wyrządzenia uszczerbku w sferze psychicznej. Po drugie, skarżący wskazali na potrzebę wyjaśnienia zakresu aktów administracji, które mogą być przyjęte jako podstawa odpowiedzialności odszkodowawczej za działanie władzy publicznej, zwłaszcza zaś na związanie sądu rozpoznającego sprawę cywilną decyzjami nadzorczymi organów władzy publicznej. Po trzecie, w skargach kasacyjnych jako istotne zagadnienie prawne wskazano także na sposób posłużenia się przez sąd informacjami znanymi mu z urzędu. Po czwarte, w ramach tej przesłanki powołano się także na problem składu rozpoznającego wniosek o wyłączenie sędziego.

Pierwsze dwie grupy zagadnień odnoszą się do kwestii, które nie wywołują istotnych wątpliwości, pozwalających uznać je za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398^9 § 1 pkt 1 k.p.c. Pojęcie szkody i krzywdy oraz zakresu ich naprawienia na gruncie regulacji Kodeksu cywilnego były wielokrotnie przedmiotem uwag w orzecznictwie i trudno twierdzić, by w zakresie wskazywanym przez skarżącego istniała potrzeba kolejnej wypowiedzi Sądu Najwyższego. W ten sam sposób ocenić należy także problem działań administracji (oraz prejudycjalnego znaczenia aktów nadzorczych) jako podstawy odpowiedzialności odszkodowawczej. Zagadnienia te także były wielokrotnie wyjaśniane w dotychczasowym orzecznictwie, szczegółowe problemy wskazywane przez skarżącego nie budzą zaś, na gruncie okoliczności sprawy, wątpliwości, które mieściłyby się w ramach przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Po trzecie, kwestie korzystania przez

sąd w postępowaniu rozpoznawczym z informacji znanych mu z urzędu mają w większości charakter kazuistyczny, wymagając oceny na gruncie specyfiki konkretnej sprawy – co dotyczy także problemów wskazywanych przez skarżącego w ramach tej grupy zagadnień. W konsekwencji trudno sądzić, by w takim ujęciu kwestie te mogły stanowić podstawę do sformułowania przez Sąd Najwyższy uniwersalnego poglądu, stanowiącego główny cel przesłanki z art. 398^9 § 1 pkt 1 k.p.c. Po czwarte, z tych samych powodów istotnego zagadnienia prawnego nie stanowią wskazane przez skarżącego kwestie trybu orzekania o wyłączeniu sędziego. W tym wypadku problemy sformułowane w skardze także pozostają zbyt ściśle związane z okolicznościami sprawy, by możliwe było sformułowanie na tej podstawie bardziej generalnego poglądu w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia wszystkich skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398^9 § 2 k.p.c.).